

Toelichting mutaties gemeentefonds septembercirculaire 2021

1 Integratie Uitkering Participatie

Het re-integratie budget is iets lager vastgesteld (-/- €6.012,-)

2 Nacalculatie mobiliteitshulpmiddelen Wlz (sept21)

Op 1 januari 2020 is de hulpmiddelenzorg aan cliënten die in een Wlz-instelling wonen vereenvoudigd. Vanaf deze datum worden mobiliteitshulpmiddelen (zoals een rolstoel en een scootmobiel) voor alle cliënten in een Wlz-instelling verstrekt vanuit de Wlz en niet meer vanuit de Wmo 2015. Hiervoor zijn in de septembercirculaire 2019 (paragraaf 2.2-5) middelen overgeheveld naar de Wlz. Daarbij zijn het ministerie van VWS en de VNG overeengekomen dat op basis van realisatiegegevens nacalculatie plaatsvindt. In de decembercirculaire 2020 (paragraaf 2.2-4) is de nacalculatie over 2020 ad € 16,9 miljoen verwerkt. In deze circulaire is de nacalculatie structureel vanaf 2021 verwerkt. Conform bestuurlijke afspraak is de nacalculatie gebaseerd op realisatiegegevens van 2020, zoals die worden aangeleverd bij de Nederlandse Zorgautoriteit.

3 Uitvoering en implementatie Breed offensief (sept21)

Het wetsontwerp Breed offensief beoogt processen te stroomlijnen en te harmoniseren om op die manier meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te krijgen. Dit wetsontwerp is vanwege de demissionaire status van het kabinet controversieel verklaard. Een deel van de activiteiten is echter niet afhankelijk van een wetwijziging en kan toch worden uitgevoerd.

Voor de implementatie van de voorstellen uit Breed offensief heeft het ministerie van SZW in totaal € 53 miljoen aan incidentele middelen beschikbaar gesteld voor 2020 en 2021. De verdeling van deze middelen vindt plaats via bestuurlijke afspraken met de VNG. Op basis van die bestuurlijke afspraken ontvangen gemeenten in 2021 € 15,503 miljoen via de algemene uitkering voor de implementatie van de onderdelen van Breed offensief die géén wetwijziging vereisen en sowieso zullen worden doorgezet. De maatregelen richten zich veelal op het gemakkelijker maken voor werkgevers om mensen met een beperking in dienst te nemen. Het gaat onder andere om het stroomlijnen van de administratieve werkprocessen rondom loonkostensubsidie, het uniformeren van de loonwaardebepaling en werkgeversdienstverlening.

4 Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (sept21)

De algemene uitkering wordt in 2021 met € 1,797 miljoen verhoogd in verband met de tweede herziening van de Europese richtlijn energieprestatie van gebouwen (EPBD III). De regeling is op 10 maart 2020 geïmplementeerd en heeft als doel om de energie-efficiëntie van gebouwen te verbeteren. Naar aanleiding van EPBD III is er een verplichting geïntroduceerd voor het documenteren van de energieprestatie van een installatie, voor het installeren van zelfregulerende apparatuur per verblijfsruimte en voor laadinfrastructuur voor elektrische auto's. Ook zijn de eisen voor de energieprestatie van technische bouwsystemen en de keuring van verwarmingsinstallaties en airconditioningssystemen aangepast. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het toezicht en de handhaving. Informatie over de jaren 2022 en verder volgt in een volgende circulaire. Meer informatie over EPBD III is beschikbaar via de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

5 Bijdrage centrale voorziening Basisregistratie Personen (sept21)

Gemeenten maken gebruik van de centrale voorzieningen van de Basisregistratie Personen (BRP). Ten opzichte van de begroting en van de voorlopige staffelindeling is er in 2021 meer gebruik gemaakt van deze voorziening. Gemeenten dragen € 1,965 miljoen bij in de meerkosten. Daarnaast is er een naheffing voor gemeenten van € 1,299 miljoen voor het gemeentelijk gebruik van de BRP over 2020. De bedragen zijn zoals afgesproken met de VNG in 2021 ten laste gebracht van de algemene uitkering.

6 Logisch ontwerp GBA (sept21)

Op korte termijn treedt het Logisch Ontwerp GBA 3.14 in werking ten behoeve van enkele wijzigingen in de Basisregistratie Personen. In verband met aanpassingen in de systemen en de bijbehorende kosten ontvangen gemeenten voor 2021 in totaal € 0,483 miljoen via de algemene uitkering.

7 Aanpak problematiek jeugdzorg: restant middelen wachttijden (sept21)

In paragraaf 2.2-7 van de meicirculaire 2021 bent u geïnformeerd over de € 613 miljoen die het kabinet voor het jaar 2021 beschikbaar heeft gesteld voor acute problematiek in de jeugdzorg. Hiervan is een bedrag van € 255 miljoen beschikbaar gesteld met als oogmerk dat gemeenten hierdoor in staat worden gesteld om extra inzet en regie te kunnen voeren op het voorkomen en aanpakken van wachttijden van (regionaal) ingekochte specialistische jeugdzorg op basis van goede data, zodat kwetsbare kinderen de hulp krijgen die ze nodig hebben. In totaal € 55 miljoen van de € 255 miljoen is in de meicirculaire 2021 nog niet verwerkt in de verdeling van het algemene uitkering omdat het Rijk en de VNG een klein deel hiervan wilden inzetten voor regionale coördinatie en landelijke informatievoorziening door de VNG ten aanzien van de wachtlijsten specialistische jeugdzorg. Inmiddels hebben de VNG en het Rijk deze kosten begroot op € 3,175 miljoen waardoor bij deze circulaire het resterende deel (€ 51,825 miljoen) kan worden toegevoegd aan de algemene uitkering.

8 Landelijke structuur interventieteams (sept21)

In de Landelijke Structuur Interventieteams (LSI) werken gemeenten samen met andere overheidsorganisaties ter voorkoming en terugdringing van belasting- en premiefraude, toeslagenfraude, uitkeringsfraude, overtredingen van arbeidswetgeving en daarmee samenhangende misstanden zoals door de LSI aangeduid. Voor de ondersteuning van gemeenten bij de uitvoering van projecten binnen de LSI zal het ministerie van SZW vanaf 2022 jaarlijks € 2,5 miljoen beschikbaar stellen via de algemene uitkering.

9 Toezicht en handhaving gastouderschap (sept21)

Voor het ondersteunen van gemeenten bij hun handhavingstaak in de kinderopvang in het kader van het intensiveren van toezicht en handhaving van de gastouderopvang stelt het ministerie van SZW vanaf 2022 jaarlijks € 6,4 miljoen extra ter beschikking via de algemene uitkering.

10 Rijksvaccinatieprogramma HPV mannen (sept21)

Met ingang van 1 januari 2022 worden naast meisjes ook jongens in het kader van het Rijksvaccinatieprogramma gevaccineerd tegen het Humaan Papillomavirus (HPV-virus). Daarnaast wordt de vaccinatieleeftijd verlaagd naar 10 jaar. Ten behoeve van deze taakuitbreiding wordt de algemene uitkering vanaf 2022 structureel opgehoogd met € 2,778 miljoen. De middelen zijn toegevoegd aan de eerder overgehevelde middelen voor de uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma.

11 Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten Jeugdhulp (sept21)

12 Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten Wmo 2015 (sept21)

Ten aanzien van de uitvoeringskosten van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) voor de PGB-trekkingsrechten is voor 2022 overeengekomen om op basis van de conceptbegroting 2022 een bedrag van € 27,142 miljoen uit de algemene uitkering te nemen, waarvan € 19,979 miljoen uit het subcluster Wmo 2015 en € 7,163 miljoen uit het subcluster Jeugdhulp.

13 Jeugdzorg (sept21)

Naar aanleiding van de afspraken over de incidentele middelen jeugdzorg voor 2021 en 2022 en de afspraken rond de Hervormingsagenda zijn Rijk, VNG en IPO 15 juli jongstleden tot afspraken gekomen over de meerjarenraming voor de jeugdzorg in de gemeentelijke begrotingen.

Partijen hebben afgesproken dat alle gemeenten in de jaarschijven 2023 tot en met 2025 een maximum van 75% van de bedragen van de meerjarenraming onder de Hervormingsagenda van de Commissie van Wijzen als stelpost mogen opnemen in de begroting. Vanuit behoedzaamheid en in het licht van de afspraken rond de Hervormingsagenda dat gemeenten ook zelf kostenbesparende maatregelen kunnen nemen, is besloten tot een maximum van 75% van het deel dat gemeenten op basis van de verdeling zouden krijgen.

Met deze afspraak vervalt de eerdere richtlijn voor het ramen van extra middelen voor de jeugdzorg (zie paragraaf 4.7 meicirculaire 2021).

Het gaat hier om afspraken die gehanteerd kunnen worden voor het toezicht op de meerjarenraming in de gemeentebegroting voor 2022. De afspraken van 2 juni jongstleden tussen Rijk en VNG over de Hervormingsagenda blijven onverminderd van kracht. Een nieuw kabinet zal moeten besluiten over de structurele financiën en noodzakelijke aanpassingen aan het jeugdhulpstelsel om de jeugdzorg in de toekomst effectief en beheersbaar te houden.

Een nadere uitwerking van de afspraken is te vinden op

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/circulaires/2021/07/15/gezamenlijke-afspraken-meerjarenraming-gemeenten>.

14 Corona 5 Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) (septembercir. 2021)

De Tijdelijke Ondersteuning voor Noodzakelijke Kosten (TONK) is bedoeld voor huishoudens die door de huidige omstandigheden te maken hebben met een onvoorzienbare en onvermijdelijke terugval in hun inkomen, en die daardoor noodzakelijke (woon)kosten niet meer kunnen voldoen en waarvoor andere regelingen niet of onvoldoende soelaas bieden. Dat geldt bijvoorbeeld voor werknemers die hun baan verliezen en geen recht (meer) hebben op een uitkering, of voor zelfstandigen die vanwege de coronamaatregelen hun opdrachten zien verdwijnen maar geen aanspraak op de Tozo kunnen maken. Maar ook burgers die al in 2020 ingestroomd zijn in een uitkering (WW, Bijstand of Tozo) vanwege de coronacrisis, maar waarvoor de hoogte van de uitkering onvoldoende is om de vaste lasten te betalen, komen in aanmerking voor de TONK. De TONK kan dan voorzien in (gedeeltelijke) tegemoetkoming voor noodzakelijke kosten. Voor deze tijdelijke ondersteuning wordt het bestaande instrument van de bijzondere bijstand gebruikt. Voor de eerste drie kwartalen van 2021 is een bedrag van € 260 miljoen beschikbaar gesteld voor de TONK. De eerste tranche van € 65 miljoen is reeds toegevoegd aan de algemene uitkering (zie paragraaf 2.2-1 van de aanvullende brief maart 2021). Deze tweede en laatste tranche voor de periode tot en met 30 september bedraagt € 195 miljoen, en wordt eveneens beschikbaar gesteld via de algemene uitkering. Voor de verdeling over de gemeenten wordt - net als in de aanvullende brief maart 2021 - de eerder afgesproken verdeelsleutel gehanteerd.

15 Corona 5 Buurt- en dorpshuizen (septembercirculaire 2021)

16 Corona 5 Lokale cultuur (septembercirculaire 2021)

Voor de lokale cultuur en buurt- en dorpshuizen heeft het kabinet € 60 miljoen beschikbaar gesteld, waarvan € 50 miljoen voor cultuur en € 10 miljoen voor buurt- en dorpshuizen, ter compensatie van de extra uitgaven als gevolg van de coronacrisis. Een indicatie van het te ontvangen bedrag is reeds bij de meicirculaire 2021 (zie paragraaf 1.3) bekend gemaakt. Inmiddels is ook de definitieve verdeling bekend en opgenomen in de gemeentefondsruwbriek op internet.

17 Corona 5 Aanvullend pakket re-integratie bijstandsgerechtigden (septembercir. 2021)**18 Corona 5 Impuls re-integratie bijstandsgerechtigden (septembercirculaire 2021)**

Als onderdeel van het steun- en herstelpakket stelt het kabinet in 2022 extra middelen beschikbaar voor de re-integratie van bijstandsgerechtigden (€ 14,740 miljoen in 2022). Gemeenten ontvangen deze extra middelen zodat zij de reguliere dienstverlening op peil kunnen houden nu de instroom in de bijstand toeneemt. Daarnaast ontvangen gemeenten in 2022 een tijdelijke impuls voor re-integratie (€ 43,438 miljoen) die gemeenten in staat stelt om de dienstverlening aan mensen die nu als gevolg van de crisis de bijstand instromen te intensiveren. Voor 2020 en 2021 zijn reeds middelen toegekend in de decembercirculaire 2020 (paragraaf 2.2-1).

19 Corona 5 Gemeentelijk schuldenbeleid (septembercirculaire 2021)**20 Corona 5 Bijzondere bijstand (septembercirculaire 2021)**

Als onderdeel van het steun- en herstelpakket stelt het kabinet in 2022 extra middelen voor het gemeentelijk schuldenbeleid (€ 30 miljoen in 2022) en de bijzondere bijstand (€ 15 miljoen in 2022) beschikbaar. Gericht op het bieden van snelle hulp en ondersteuning aan mensen die vanwege de crisis te maken krijgen met (dreigende) schulden- en armoedeproblematiek. Voor 2020 en 2021 zijn reeds middelen toegekend in de decembercirculaire 2020 (paragraaf 2.2-2).

21 Algemene Uitkering Sec

Betreft de zuivere mutatie van de Algemene Uitkering.

De accessen vanaf het jaar 2022 zijn zijn behoorlijk naar boven bijgesteld.

Deze werken ook cumulatief door naar de volgende jaren.

Voor het jaar 2021 is er een incidenteel voordeel van €193.000,- voorschot BTW-compensatiefonds voor het deel dat "onder het plafond" blijft.

Ook de aantallen en bedragen van de maatstaven zijn naar boven bijgesteld.

22 Algemene Uitkering (incl. taakmutaties etc.)

Betreft de mutatie van de Algemene Uitkering inclusief taakmutaties, coronamiddelen en budget Jeugd, zie de nummers 2 t/m 21 van dit overzicht.

Deze inkomsten worden niet apart begroot maar verzameld op de Algemene Uitkering.

Voor het jaar 2022 vallen op het budget Jeugdzorg (zie nr 13) en het bevroren van de opschalingskorting grote gemeenten (een voordeel van €241.000,-)

Voor deze extra middelen zal de organisatie nog in beeld moeten brengen

in hoeverre dit doorwerkt in de uitgaven. Daarna kan pas het budgettaire voordeel bepaald worden.